

Skolebasert/virksomhetsbasert vurdering

VEILEDNING | SIST ENDRET: 06.04.2016

Innhold

Innledning og definisjoner

- 1. Velger skolen tema for den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i læreplanverket (LK06 / godkjente læreplaner)?
- 2. Vurderer skolen om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene i det valgte temaet?
- 3. Følger skolen opp de endringene som de eventuelt kom frem til i den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen?
- 4. Er det bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert/virksomhetsbasert vurdering?
- 5. Gjennomfører skolen skolebasert/virksomhetsbasert vurdering jevnlig?
- Sjekkliste på bakgrunn av kontrollspørsmålene i FNT: Skolebasert/virksomhetsbasert vurdering
- Oppsummering av lenker i dette dokumentet

Innledning og definisjoner

Skolebasert/virksomhetsbasert vurdering er skolens vurdering av organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen på skolen. Skolen skal vurdere i hvilken grad disse faktorene medvirker til at elevene når målene i Læreplanverket for Kunnskapsløftet / annen godkjent læreplan. Skolen skal gjennomføre skolebasert/virksomhetsbasert vurdering jevnlig.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2006 (KL06) omfatter generell del av læreplanen, prinsippene for opplæringen, de fagspesifikke læreplanene, fag- og timefordelingen og tilbudsstrukturen (se også omtale nedenfor om friskoler). Læreplanverket gir føringer for skolens arbeid med elevenes faglige, sosiale og

kulturelle kompetanse og trivsel. Alle disse målene inngår i den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen.

Utdanningsdirektoratet har utviklet flere verktøy for skoleutvikling, blant annet ståstedsanalysen.

Sammenhengen mellom skolebasert/virksomhetsbasert vurdering og krav om forsvarlig system

Kommunen, fylkeskommunen og styret for friskolene skal se til at skolebasert/virksomhetsbasert vurdering blir gjennomført etter forutsetningene på skolen/skolene de har ansvar for. Dette følger både av regelverkets bestemmelse om skolebasert/virksomhetsbasert vurdering og bestemmelsen om å ha et forsvarlig system for å vurdere og følge opp at kravene i regelverket blir etterlevd.

Den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen kan også være egnet som en kilde til den informasjon skoleeier (skolens styre i friskoler) trenger for å vurdere og følge opp at skolene etterlever regelverket. Som en del av systemet skal skoleeier (skolens styre i friskoler) også følge opp resultater fra nasjonale kvalitetsvurderinger. Det skal utarbeides en årlig rapport om tilstanden i grunnopplæringen (tilstandsrapporten) som en del av oppfølgingsansvaret. Funn og vurderinger fra den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen vil kunne inngå i tilstandsrapporten.

For offentlige skoler	For friskoler
Opplæringsloven § <u>13-10</u> og forskrift til opplæringsloven § <u>2-1</u> siste punktum.	Friskoleloven § <u>5-2</u> tredje ledd og forskrift til friskoleloven § <u>2-1</u>

Spesielt for friskolene

Når vi i dette dokumentet omtaler ansvar og oppgaver for «**rektor**», vil det også gjelde for de med tittel «**daglig leder**» i friskolene.

For friskoler som ikke følger Kunnskapsløftet, gjelder det læreplanverket skolen er godkjent etter.

1. Velger skolen tema for den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i læreplanverket (LK06 / godkjente læreplaner)?

I den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen skal skolen se på hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene innenfor det valgte temaet. Måloppnåelsen sikter her til alle målene i læreplanverket som inngår i det valgte temaet, ikke bare faglige mål. I kravet ligger det at skolen må vurdere endringer innenfor ulike rammebetingelser for opplæringen og ikke i utgangspunktet bare se på én type tiltak. Å vurdere endringer innebærer at skolen må se på hva som best kan bidra til at elevene når målene i læreplanverket. Det kan være nye tiltak, utviklingsarbeid eller videreføring av det som skolen allerede gjør. Skolen må vurdere dette for skolen som helhet på systemnivå. Når enkeltlærere isolert vurderer endringer i en klasse/gruppe eller for en elev, er ikke dette skolebasert vurdering. Ved skolebasert vurdering må lærernes vurderinger ses på samlet og helhetlig, selv om konsekvensene av endringene i noen tilfeller primært vil vise seg for enkelte klasser/grupper eller for enkelte fag.

Rektors ansvar:

- Som rektor skal du sørge for at skolen vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen kan øke elevenes utbytte ut fra bredden av mål i læreplanverket.

2. Vurderer skolen om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene i det valgte temaet?

I den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen skal skolen se på hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene innenfor det valgte temaet. I kravet ligger det at skolen må vurdere endringer innenfor ulike rammebetingelser for opplæringen og ikke i utgangspunktet bare se på én type tiltak. Skolen må vurdere endringene for skolen som helhet på systemnivå. Når enkeltlærere isolert vurderer endringer i en klasse eller for en elev, er ikke dette skolebasert vurdering. Ved skolebasert vurdering må lærernes vurderinger ses på samlet og helhetlig, selv om konsekvensene av endringene i noen tilfeller primært vil vise seg for enkelte klasser eller for enkelte fag.

Rektors ansvar:

- Som rektor skal du sørge for at skolen vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen kan øke elevenes måloppnåelse.

3. Følger skolen opp de endringene som de eventuelt kom frem til i den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen?

Hensikten med den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen er å sørge for at skolen lærer og utvikler seg slik at elevene i enda større grad kan nå bredden av mål i læreplanverket. Gjennom vurderingen skal

skolen komme frem til hvilke endringer som best kan bidra til dette innenfor det de har valgt å se på i vurderingen. Endringene kan både være at skolen utvikler nye tiltak, at de starter et utviklingsarbeid eller at de opprettholder og eventuelt forsterker det de allerede gjør. Skolen må sørge for at de nødvendige endringene i skolens praksis blir fulgt opp. Behovet for endringer kan være slik at de kan gjennomføres med enkeltstående tiltak eller de kan kreve et langsiktig utviklingsarbeid. I noen tilfeller kan foreslåtte endringer eller tiltak være slik at det er nødvendig med en dialog med skoleeier før tiltakene iverksettes. I andre tilfeller kan skolen komme frem til at videre arbeid med det de allerede gjør vil bidra til at målene i læreplanverket nås.

Rektors ansvar:

- Som rektor må du sørge for at skolen følger opp de endringene som skolen eventuelt kom frem til i den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen

4. Er det bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert/virksomhetsbasert vurdering?

Skolen må involvere alle berørte parter både i analysen og i arbeidet med hvilke endringer og tiltak som bør gjennomføres. Det innebærer at ikke bare skoleledelsen, men også lærerne eller representanter for lærerne, må delta i analysen av resultater og utformingen av tiltak. Skolen må se til at alle lærerne er kjent med bestemmelsen om skolebasert/virksomhetsbasert vurdering. Skolen kan også involvere elevene. Skolen vurderer hvem som skal delta fra skolen ut fra temaene som berøres.

Rektors ansvar:

- Som rektor må du sørge for at det er bred og representativ medvirkning ved gjennomføringen av den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen.

5. Gjennomfører skolen skolebasert/virksomhetsbasert vurdering jevnlig?

Den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen må utføres i samsvar med kravene til innhold i og gjennomføring av vurdering slik de går frem av kravene i spørsmål 1 til 4. En forsvarlig skolebasert/virksomhetsbasert vurdering er viktig for at skolene skal være en lærende organisasjon og gjennomføre endring og iverksette nødvendige tiltak for å øke elevenes måloppnåelse. Skolen skal derfor gjennomføre skolebasert/virksomhetsbasert vurdering jevnlig. Dette innebærer i utgangspunktet en årlig vurdering. Det må likevel anvendes skjønn, hvor tidsbruk må vurderes opp mot forsvarlighet.

Rektors ansvar:

- Som rektor må du sørge for at skolen gjennomfører skolebasert/virksomhetsbasert vurdering jevnlig i samsvar med kravene til innhold i og gjennomføring av vurderingen.

Sjekkliste på bakgrunn av kontrollspørsmålene i FNT: Skolebasert/virksomhetsbasert vurdering

- Som rektor må du sørge for at skolen velger tema for vurderingen basert på kilder som gir et bredt og helhetlig bilde av om elevene når målene i læreplanverket.
- Som rektor må du sørge for at skolen vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen kan øke elevenes utbytte ut fra bredden av mål i læreplanverket.
- Som rektor må du sørge for at skolen følger opp de endringene som skolen eventuelt kom frem til i den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen.
- Som rektor må du sørge for at det er bred og representativ medvirkning ved gjennomføringen av den skolebaserte/virksomhetsbaserte vurderingen.
- Som rektor må du sørge for at skolen gjennomfører skolebasert/virksomhetsbasert vurdering jevnlig i samsvar med kravene til innhold i og gjennomføring av vurderingen.

Oppsummering av lenker i dette dokumentet

1. <http://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§13-10>
2. <http://lovdata.no/forskrift/2006-06-23-724/§2-1>
3. <http://lovdata.no/lov/2003-07-04-84/§5-2>